

UZASADNIENIE

Naczelnik (...) Skarbowego w Ł. wniósł do Sądu Rejonowego dla Łodzi - Śródmieścia w Łodzi wniosek o dobrowolne poddanie się odpowiedzialności przez W. L., sprawczynię czynu zabronionego, polegającego na tym, że w dniach 25 kwietnia 2007 r., 24 października 2007 r. i 25 stycznia 2008 r., w krótkich odstępach czasu i z wykorzystaniem takiej samej sposobności, podała nieprawdę w deklaracjach dla podatku od towarów i usług (...) - 7K za I, III i IV kwartał 2007 r., złożonych do Urzędu Skarbowego Ł. na skutek nierzetelnego prowadzenia ewidencji w zakresie podatku od towarów i usług za wymienione okresy rozliczeniowe, polegającego na ujęciu w ewidencji nabyć ośmiu faktur VAT, wystawionych przez firmę PHU (...) z tytułu robót budowlanych, o numerach: (...) z dn. 31.01.2007 r., (...) z dn. 28.02.2007 r., (...) z dn. 28.02.2007 r., (...) z dn. 20.03.2007 r., (...) z dn. 30.08.2007 r., (...) z dn. 28.09.2007 r., (...) z dn. 31.12.2007 r., (...) z dn. 31.12.2007 r., które nie odzwierciedlały rzeczywistych zdarzeń gospodarczych, z wykazaniem na nich podatkiem od towarów i usług w łącznej kwocie 113.020,00 zł, co spowodowało zawyżenie podatku naliczonego podlegającego odliczeniu od podatku należnego w rozliczeniu za wyżej wymienione kwartały 2007 r. o tę kwotę, przez co podatek od towarów i usług za I, III i IV kwartał 2007 r. uszczuplony został łącznie o kwotę 113.020,00 zł, wypełniającego dyspozycję przestępstwa skarbowego z art. 56 § 2 k.k.s. w zb. z art. 61 § 1 k.k.s. i art. 62 § 2 k.k.s. oraz w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. i art. 7 § 1 k.k.s.

Wyrokiem z dnia 17 maja 2017 r. Sąd Rejonowy dla Łodzi - Śródmieścia w Łodzi uznając, że W. L. swoim zachowaniem wyczerpała dyspozycję art. 56 § 2 k.k.s. i art. 61 § 1 k.k.s. oraz art. 62 § 2 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. i art. 7 § 1 k.k.s., na podstawie art. 17 § 1 pkt. 2 i 4 k.k.s. udzielił zezwolenia na dobrowolne poddanie się odpowiedzialności przez W. L. oraz na podstawie art. 77 § 2 k.k.s. w zw. z art. 18 § 1 pkt 1 k.k.s. orzekł od W. L. tytułem kary grzywny kwotę w rozmiarze 60 stawek dziennych po 100 złotych każda, a także zasądził od sprawczyni na rzecz Skarbu Państwa kwotę 200 złotych tytułem zryczałtowanej równowartości kosztów postępowania.

Wyrok Sądu Rejonowego zaskarżył w całości apelacją na niekorzyść sprawczyni prokurator Prokuratury Rejonowej Ł. w Ł. zarzucając zaskarżonemu orzeczeniu:

1. obrazę przepisów postępowania, tj. art. 17 § 1 pkt 1 k.k.s., polegającą na jego niezastosowaniu, w sytuacji gdy sprawczyni uiściła w całości wymagalną należność publicznoprawną uszczuploną w wyniku przestępstwa skarbowego;
2. obrazę przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 7 § 1 k.k.s. poprzez jego niezastosowanie i błędne zastosowanie art. 77 § 2 k.k.s. jako podstawy wymiaru kary, w sytuacji gdy sprawczyni została uznana winną czynu wyczerpującego dyspozycję art. 56 § 2 k.k.s. w zb. z art. 61 § 1 k.k.s. i art. 62 § 2 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. i art. 7 § 1 k.k.s.

Podnosząc powyższe zarzuty prokurator wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia poprzez wskazanie w pkt. 1 wyroku jako podstawy prawnej udzielenia zezwolenia na dobrowolne poddanie się odpowiedzialności również art. 17 § 1 pkt 1 k.k.s. obok art. 17 § 2 i 4 k.k.s. oraz wskazanie w pkt. 2 wyroku jako podstawy wymiaru kary art. 56 § 2 k.k.s. i art. 7 § 1 k.k.s. zamiast art. 77 § 2 k.k.s.

Na rozprawie odwoławczej prokurator, na wypadek nieuwzględnienia wniesionej apelacji, wniósł o sprostowanie oczywistych omyłek pisarskich zawartych w wyroku Sądu Rejonowego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Apelacja wniesiona przez prokuratora nie mogła odnieść oczekiwanego rezultatu z uwagi na ograniczenia wynikające z przepisu art. 149 § 1 k.k.s., zawężającego możliwość zaskarżenia wyroku o zezwoleniu na dobrowolne podanie się odpowiedzialności przez sprawcę przestępstwa skarbowego tylko do ściśle określonych sytuacji.

Zgodnie z treścią tego przepisu wyrok o udzieleniu zezwolenia na dobrowolne poddanie się odpowiedzialności ulega uchyleniu lub zmianie w postępowaniu odwoławczym tylko wtedy, gdy sąd orzekł:

- 1) tytułem kary grzywny kwotą inną niż uiszczona przez sprawcę;
- 2) przepadek przedmiotów lub uiszczenie ich równowartości pieniężnej w zakresie nieobjętym zgodą sprawcy.

Żadna ze wskazanych wyżej sytuacji nie występowała w przedmiotowej sprawie, a zatem brak było możliwości uwzględnienia apelacji prokuratora.

Jednocześnie nie ulega wątpliwości, że wyrok wydany przez Sąd Rejonowy dotknięty był błędami redakcyjno - pisarskimi, które mimo, iż nie wpływają na jego wykonanie, nie powinny mieć miejsca w prawomocnym orzeczeniu sądowym.

Ewidentnie błędne powołanie art. 77 § 2 k.k.s. jako podstawy orzeczenia kwoty pieniężnej tytułem kary grzywny nie skutkuje jakąkolwiek zmianą sytuacji prawnej sprawczyni. Ze względu na udzielenie zezwolenia na dobrowolne poddanie się odpowiedzialności nie jest ona uważana za osobę skazaną, nie podlega rejestracji w Krajowym Rejestrze Karnym i uiszczenie kwoty pieniężnej tytułem grzywny nie może być w przyszłości brane pod uwagę jako przesłanka do ewentualnej recydywy karnej skarbowej.

Oczywistym w sprawie jest także fakt, że błędne wskazanie podstawy procesowej udzielenia zezwolenia na dobrowolne poddanie się odpowiedzialności przez Sąd Rejonowy tj. jedynie art. 17 § 1 pkt 2 i 4 k.k.s. z pominięciem pkt. 1 tego artykułu było wyrazem oczywistej omyłki psiarskiej, co przyznał Sąd Rejonowy w pisemnym uzasadnieniu wyroku. Ewidentnie także na skutek oczywistej omyłki pisarskiej, wynikającej najprawdopodobniej ze sporządzania wyroku przy wykorzystaniu projektu sporządzonego do innej sprawy, błędnie powołano jako podstawę orzeczenia kwoty pieniężnej tytułem grzywny art. 77 § 2 k.k.s. w zw. z art. 18 § 1 pkt 1 k.k.s. zamiast art. 56 § 2 k.k.s. w zw. z art. 7 § 2 k.k.s.

Wskazane wyżej oczywiste omyłki pisarskie wyroku Sądu Rejonowego zostały sprostowane przez sąd odwoławczy stosownie do dyspozycji przepisu art. 105 § 2 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s.

Odnosząc się do prawnej możliwości uznania uchybień redakcyjnych wyroku Sądu Rejonowego za oczywiste omyłki pisarskie i sprostowania ich w trybie art. 105 § 2 k.p.k. należy wskazać, że Sąd Okręgowy dostrzega rozbieżności występujące w tej materii w orzecznictwie Sądu Najwyższego.

W niektórych judykatach przyjmuje się możliwość sprostowania w trybie art. 105 k.p.k. także oczywistej omyłki dotyczącej kwalifikacji prawnej czynu (por. wyrok SN z dnia 19 listopada 2008 r., V KK 74/08, OSNKW 2009, z. 3, poz. 21, LEX nr 486159, postanowienie SN z dnia 16 grudnia 2009 r., IV KK 347/09, LEX nr 598253, wyrok SN z dnia 13 marca 2013 r., II KK 178/12, LEX nr 1293760), co mogłoby również przekładać się na sprostowanie takiej omyłki odnośnie do podstawy prawnej wymiaru kary.

Są także i takie orzeczenia, w których podnosi się, że przepisy o kwalifikacji prawnej, stanowiące podstawę skazania, jako merytoryczne elementy wyroku, nie mogą podlegać sprostowaniu w trybie art. 105 k.p.k., a sprostowanie takie nie pociąga za sobą skutków prawnych (por. wyrok SN z dnia 3 lipca 2007 r., III KK 647/06, LEX nr 322669, wyrok SN z dnia 29 czerwca 2011 r., III KK 446/10, LEX nr 860623, wyrok SN z dnia 28 czerwca 2012 r., III KK 416/11, LEX nr 1212892).

Sąd Okręgowy w przedmiotowej sprawie opowiada się za pierwszą z prezentowanych grup poglądów. Jako dodatkowy argument, poza prezentowanymi w przytoczonych orzeczeniach Sądu Najwyższego, wskazując na względy natury pragmatycznej, a mianowicie możliwość usunięcia wad redakcyjnych wyroku, które z uwagi na ograniczenia wynikające z przepisu art. 149 § 1 k.k.s., nie podlegają korekcie w ramach wywiezionej apelacji.

Mając na uwadze powyższe, prostując oczywiste omyłki pisarskie w wyroku Sądu Rejonowego, należało utrzymać go w mocy.